

Motion till riksdagen 2008/09:T344

av **Margareta Persson m.fl. (s)**

Infrastrukturen i Jönköpings län

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om infrastrukturen i Jönköpings län.

Motivering

Region Jönköping ligger i hjärtat av Sverige, med ett strategiskt läge mellan de tre storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö, varför infrastrukturen har stor betydelse för länet. Länet är en del av det rikstäckande kommunikationsnätet, vilket är en fördel för utvecklingen. Samtidigt är man beroende av goda kommunikationer för arbetspendling, som är främst koncentrerad inom de tre delområdena Jönköpingsområdet, Höglandet och sydvästra länsdelen. Viss arbetspendling sker över länsgränserna till våra grannlän och till de tre storstäderna.

Järnväg = klimatsmart

Det är angeläget att slå fast att upprustning av infrastrukturen såväl i Jönköpings län som i hela landet har sin utgångspunkt i ett hållbart trafiksystem. Vi måste kraftigt minska utsläppen från biltrafiken och därför flytta över mycket mer av transportererna från vägarna till järnvägen.

Till detta behövs investeringar i nya banor, men även upprustning av det befintliga nätet.

Södra stambanan är pulsådern genom södra Sverige. Såväl för den södergående importen som för det regionala godset i södra Sverige har banan mycket stor betydelse. En uppgradering av banan som möjliggör hastigheter över 200 km/tim skapar förutsättningar för ökad tillväxt i hela Sydsverige.

Fel! Okänt namn på

Stambanan har också mycket stor betydelse för persontrafiken. Med kortare restider blir järnvägen ett verkligt fullgott alternativ till flyg- och landvägstrafiken. Med relativt måttliga investeringar kan kapaciteten fördubblas, varför detta bör ske snarast.

En utbyggnad av höghastighetståg skulle korta restiderna avsevärt och därmed stärka tillväxten. En förstudie för bansträckningen Linköping–Borås startas efter sommaren genom ett gemensamt projekt mellan Banverket, Östsam, Västra Götalandsregionen och Region Jönköping. Detta är ett viktigt steg i rätt riktning. Då regeringen har uttalat sig positivt om höghastighetståg, utgår vi från att projektet tas med i åtgärdsplaneringen 2010–2020.

Europabanan binder samman Sveriges storstadsregioner med varandra och kortar restiden mellan Stockholm och norra Tyskland. Behovet av höghastighetståg mellan landets medelstora regioner har under senare tid diskuterats, och det är angeläget att man börjar planera för denna trafik, inte minst för att tåg ska kunna konkurrera med flyget på dessa sträckor.

Järnvägsnätet i Jönköpings län är ungefär 70 mil långt, vilket ger invånarna goda möjligheter att färdas med spårburen kollektivtrafik. Men det behövs omedelbara investeringar i banorna ur säkerhetssynpunkt, men också för att kunna öka hastigheten och underlätta pendlingen. Det gäller främst upprustning av sträckorna Nässjö–Falköping, dubbelspåret Jönköping C–Rocksjön samt Värnamo–Jönköping.

Banverkets rapport om lågtrafikerade banor visar ett uppdämt underhållsbehov, och Banverket pekar ut flera bandelar i länet som lågtrafikerade och som man därför inte längre vill ha ansvar för. Detta är oroande, då dessa banor utgör en del i en sammanhängande bana och sträckningar i anslutning till dessa bandelar anses vara viktiga i ett sammanhängande järnvägsnät. Det gäller exempelvis banan Nässjö–Halmstad som är en viktig länk i Kust-till-kust-banan och därför angelägen att bevaras.

Kombiterminaler

Jönköpings läns fantastiska geografiska läge i landet ger logistiska fördelar för hantering av godsflöden. Detta har inte minst utkristalliserats i utredningen om kombiterminaler. Det råder dock stor osäkerhet om Banverkets ansvar för investeringar som måste göras för att kunna utveckla kombitrafiken i länet. Vi förutsätter att utpekandet av strategiska noder betyder, att staten genom Banverket tar ansvaret för de investeringar som utpekandet innebär. Regionala möjligheter till framtida samarbete mellan terminaler för ett bra resursutnyttjande bör stimuleras. Terminalerna i länet, etablerade och kommande, planerar att ytterligare stärka samverkan för att kunna erbjuda ett diversifierat utbud av tjänster exempelvis inom råvaru-, bulk-, container- och trailerhanteringen.

Vägar

Samtidigt som järnvägen byggs ut finns det behov av vissa förbättringsåtgärder på länets vägar för att öka trafiksäkerheten, minska restiderna och öka kopplingarna mellan kommunerna i länet, samt tillgängligheten till övriga riket och internationellt.

För att knyta samman länet med de tre större städerna i riket är det av stor vikt att E 4 och riksväg 40 håller en god standard och på sikt kan byggas ut till fyrfiliga i hela dess stråk. Andra viktiga förbindelsestråk som prioriteras i länet och där behov av investeringar föreligger är riksvägarna 26, 26/47, 27, 31 och 32.

Flygplatsen

Jönköpings Flygplats är viktig för länets näringsliv och mässanläggningen Elmia. Luftfartsverket har under lång tid inte tagit sitt ansvar som ägare av Jönköpings flygplats. Christina Rogestams flyplatsutredning förordar ett mer lokalt/regionalt ägande. Vår uppfattning är att det är statens ansvar att tillhandahålla en god infrastruktur i hela landet. Samtidigt anser vi att det finns brister i det skisserade förslaget till systemen för underskottstäckning.

Kollektivtrafiken

Vi ser fram emot ett samordnat nationellt biljettsystem, men är bekymrade över att införandet dröjer.

Rikstrafikens statsbidrag till länets kollektivtrafik beräknas krympa med 19 miljoner kronor 2010, samt med 33 miljoner kronor 2011. Det är orimligt att staten minskar sitt ansvar för den länsövergripande kollektivtrafiken, samtidigt som man på andra håll vill skärpa miljökraven för utsläpp från bilar.

Det är av stor vikt för kollektivtrafiken att vi kan investera i moderna fordon, inte minst för den spårburna kollektivtrafiken. Statsbidrag från Banverket för införskaffande av motorvagnar är av stor betydelse för att åstadkomma en modern och attraktiv kollektivtrafik.

Finansieringsmodeller

Vi delar uppfattningen, som framförts bland annat via SKL, att det är av stor betydelse för välfärdens utveckling att staten svarar för de sakområden som primärt är ett statligt ansvar och inte övervältrar dessa kostnader på kommuner och landsting. Medfinansiering riskerar att tränga ut andra angelägna välfärdsuppgifter som åvilar kommuner och landsting.

Fel! Okänt namn på

Infrastrukturinvesteringar måste bedömas utifrån ett livscykelperspektiv, där direktavskrivningar är orimliga. Ett alternativ till finansiering av infrastruktursatsningar utöver årliga anslag är därför exempelvis lån i Riksgälden.

Nutidens politiker måste visa samma mod som historiskt visades då stambanorna byggdes. En utbyggnad av infrastruktur är den bästa investeringen för att främja en god ekonomisk tillväxt.

Stockholm den 1 oktober 2008

Margareta Persson (s)

Carina Hägg (s)

Helene Petersson i Stockaryd (s)

Göte Wahlström (s)

Thomas Strand (s)